

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Bendroji morfologija	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Antanas Smetona Kitas / a (-i): prof. dr. Jurgis Pakerys	VU Filologijos fakulteto TKI Lietuvių kalbos katedra, BKKI Baltistikos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis, pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Kontaktinė (auditorinė)	Rudens semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Gebėti skaityti akademinis tekstus anglų k.	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento (-ės) darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	150	48 (16+32)	102

Dalyko (modulio) tikslas

Probleminis gramatinių ir darybinių kalbos formų įvairovės aiškinimasis remiantis ne konkrečios kalbos pagrindu, o bendrosiomis žiniomis apie natūraliąsias pasaulio kalbas. Taip pat tikslingai ugdomos bendrosios analitinio ir kritinio mąstymo, gebėjimo dirbti individualiai ir grupėmis, kokybės siekio ir mokėjimo mokyti kompetencijos.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas (-ė): <ul style="list-style-type: none"> Gebės nurodyti ir paaiškinti svarbiausias šiuolaikinių morfologijos tyrimų problemas Išmanys ir galės palyginti skirtingas teorijas, taikomas morfologijos problemoms spręsti Turės įgūdžių aukštesnio lygio morfologijos studijoms, kuriose akcentuojama lingvistinių teorijų svarba 	Įtraukianti paskaita (klausimai ir diskusijos), atidusis akademinio teksto skaitymas ir aptariamų pavyzdžių analizė seminarų metu. Individualus darbas rengiant pristatymą (naudojamas akademinė literatūra ir internetinėmis lingvistinių duomenų bazėmis).	Kaupiamasis pažymys: <ul style="list-style-type: none"> Aktyvus dalyvavimas paskaitų ir seminarų diskusijose, atidus darbas su skaitiniais (20 %) Vidurio semestro ir baigiamasis egzaminas (probleminiai klausimai raštu; po 25 %) Tiriamasis projektas (pristatymas ir rašto darbas; 30 %)

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Kalbos reikšmės: leksinės, darybinės ir gramatinės.	2		4				6	8	Haspelmath, Sims, <i>Understanding Morphology</i> , 2010, 1–9, 81–113 (pirmas seminaras, dalis antro seminaro) Spencer, Zwicky, eds., <i>The Handbook of Morphology</i> , 2001: Stump, <i>Inflection</i> , 13–21; Beard, <i>Derivation</i> , 44–46 (antras seminaras)
2. Kategorinė kalbos dalies (žodžio klasės) reikšmė. Leksema ir žodžio forma. Klitikai	2		4				6	8	Aronoff, Fudeman, <i>What is Morphology?</i> , 2005/2011, 33–41 (pirmas seminaras) Haspelmath, Sims, <i>Understanding Morphology</i> , 2010, 189–206 (antras seminaras)
3. Morfologijos raiškos plano tipologija (gramatinių ir darybinių reikšmių raiškos įvairovė)	2		4				6	8	Spencer, <i>Morphophonological Operations</i> , in: Spencer, Zwicky, eds., <i>The Handbook of Morphology</i> , 2001, 123–143 (pirmas seminaras) Haspelmath, Sims, <i>Understanding Morphology</i> , 2010, 33–54 (antras seminaras)
Vidurio semestro kontrolinis darbas			2				2	8	Žinių sisteminimas, rengiamasis kontroliniam darbui
4. Daiktavardžio gramemos (skaičius, giminė, apibrėžtumas, posesyvumas; derinimo klasė (giminė), linksnis	5		6				6	12	Corbett, Number, in: Haspelmath, König, Oesterreicher (eds.) <i>Language typology and language universals</i> , 2001, 816–831 (pirmas seminaras)

								Blake, <i>Case</i> , 2004, 18–46 (antras seminaras) Aikhenvald, <i>Possession and Ownership: A Cross-Linguistic Typology</i> , 2013, 1–27 (antras seminaras).	
5. Rūšis, deiktinės ir šifterinės kategorijos (asmuo, laikas); veiksmožodžio semantinės zonos (modalumas, aspektas, evidencialumas)	5		6				6	12	Jakobson, Shifters, Verbal Categories, and the Russian Verb, in: <i>Selected Writings</i> , Vol. 2 (<i>Word and Language</i>), 1971, 130–147 (pirmas seminaras) Dahl, The tense-aspect systems of European languages in a typological perspective, in: Dahl, ed., <i>Tense and Aspect in the Languages of Europe</i> , 2000, 3–26. Aikhenvald, <i>Evidentiality</i> , 2004, 23–66 (trečias seminaras)
7. Projektas			6				6	38	Problemos formuluotė, medžiagos atranka, pristatymo ir rašto darbo rengimas
8. Kurso pabaigos kontrolinis darbas			2				2	8	Žinių sisteminimas, rengimasis kontroliniam darbui
Iš viso	16		32				48	102	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Aktyvumo vertinimas paskaitose ir seminaruose	20	Visas semestras	Aktyvus dalyvavimas paskaitų ir seminarų diskusijose, atidus darbas su skaitiniais
I kontrolinis darbas	25	Semestro viduryje	10 balų – 95–100 % gerai atliktų užduočių, mažesni balai kinta kas 10 %
II kontrolinis darbas	25	Galutinių atsiskaitymų sesija	10 balų – 95–100 % gerai atliktų užduočių, mažesni balai kinta kas 10 %
Projektas	30	Nuo semestro pradžios iki II kontrolinio darbo (imtinai)	Projekte (jo rašto darbe ir pristatyme) tinkamai suformuluota studentą (-ę) dominanti bendrosios morfologijos problema, atrinkta reikiama literatūra ir empirinė medžiaga, atlikta derama literatūros ir medžiagos analizė, jei galima, pateiktos interpretacijos alternatyvos; darbas baigiamas išvadomis ir panašių projektų perspektyvos apžvalga. Rašto darbo apimtis – 10–15 puslapių (12 punktų šriftas, 1,5 eil. tarpai).

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Haspelmath, Martin, Andrea D. Sims	2010	<i>Understanding Morphology</i> , 2 nd edition (aprašė nurodytos ištraukos)		London: Hodder Arnold/Education,
Spencer, Andrew, Arnold M. Zwicky, eds.	2001	<i>The Handbook of Morphology</i> (aprašė nurodytos ištraukos)		Oxford: Blackwell
Aronoff, Fudeman	2005/2011/2023	<i>What is Morphology?</i> (aprašė nurodyta ištrauka)		Wiley Blackwell
Haspelmath, Martin, Ekkehard König, Wulf Oesterreicher, eds.	2001	<i>Language typology and language universals</i> (aprašė nurodytas straipsnis)		Berlin, New York: Walter de Gruyter
Blake, Barry J.	2001	<i>Case</i> (aprašė nurodyta ištrauka)		Cambridge: Cambridge University Press
Aikhenvald, Alexandra	2013	<i>Possession and Ownership: A Cross-Linguistic Typology</i> (aprašė nurodyta ištrauka)		Oxford: Oxford University Press
Jakobson, Roman	1971	Shifters, Verbal Categories, and the Russian Verb, in: <i>Selected Writings</i> , Vol. 2 (<i>Word and Language</i>), 130–147		
Dahl, Östen	2000	The tense-aspect systems of European languages in a typological perspective, in: Dahl, ed., <i>Tense and Aspect in the Languages of Europe</i> , 3–26.		Berlin, New York: De Gruyter Mouton
Aikhenvald,	2004	<i>Evidentiality</i> (aprašė nurodyta ištrauka)		Oxford: Oxford University Press
Vladimir Plungian	2010, 2011	<i>Gramatinių kategorijų tipologija</i> 1–2		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, asociacija „Academia Salensis“
Taip pat papildomai rekomenduojama naudotis privalomos literatūros sąraše nurodytų šaltinių dalimis ir straipsniais, kurie nėra analizuojami seminarų metu				